

STICHTING RETOURSCHIP

VERSLAG OVER HET JAAR 2016

1. INLEIDING

Het jaar 2016 was het twaalfde volle jaar van het actief bestaan van Stichting Retourschip. Dit verslag beschrijft de gebeurtenissen in dat jaar, en in het bijzonder de gesteunde doelen en het resultaat van het vermogensbeheer. Stichting Retourschip heeft wederom grotendeels aan zijn doelstellingen kunnen beantwoorden dankzij de inzet van het bestuur, maar ook door de medewerking van de door de Stichting gesteunde goede doelen organisaties. Het optimaal invullen van de doelstellingen van de Stichting en het evalueren van de behaalde resultaten is een blijvende activiteit. Het rendement van het belegd vermogen in 2016 bedroeg 6.6%. Met dit resultaat was het mogelijk het donatiebudget te handhaven op het niveau van voorgaande jaren.

2. DOELSTELLINGEN

Bij oprichting zijn als doelstellingen gekozen het bevorderen en financieel steunen van goede doelen op verschillende gebieden waarbij het beschikbare budget globaal is verdeeld zoals aangegeven:

• Categorie 1: Zorg voor het Milieu	20%
• Categorie 2: Gezondheid en Medische Wetenschap	25%
• Categorie 3: Bestrijding van Honger en Armoede	25%
• Categorie 4: Cultuur, Kunsten en Archeologie	10%
• Categorie 5: Bescherming van Mensen en Burgerrechten	20%

Sommige door de stichting gesteunde projecten bestrijken meer dan één categorie, zoals bijvoorbeeld Gezondheid en Armoedebestrijding. In 2016 is totaal € 206.500 geschonken, hetgeen verder wordt beschreven in sectie 5.

3. BELEGGINGSBELEID EN RESULTATEN

Het vermogensbeheer werd ook in 2016 voor de stichting gevoerd door UBS Bank (Nederland). Uit het verslag van UBS Bank per 31 december 2016 blijkt dat het vermogen iets is gestegen van € 4.426.140 ultimo 2015 naar € 4.442.429 per eind 2016, een stijging van minder dan 0,4% na aftrek van donaties en kosten.

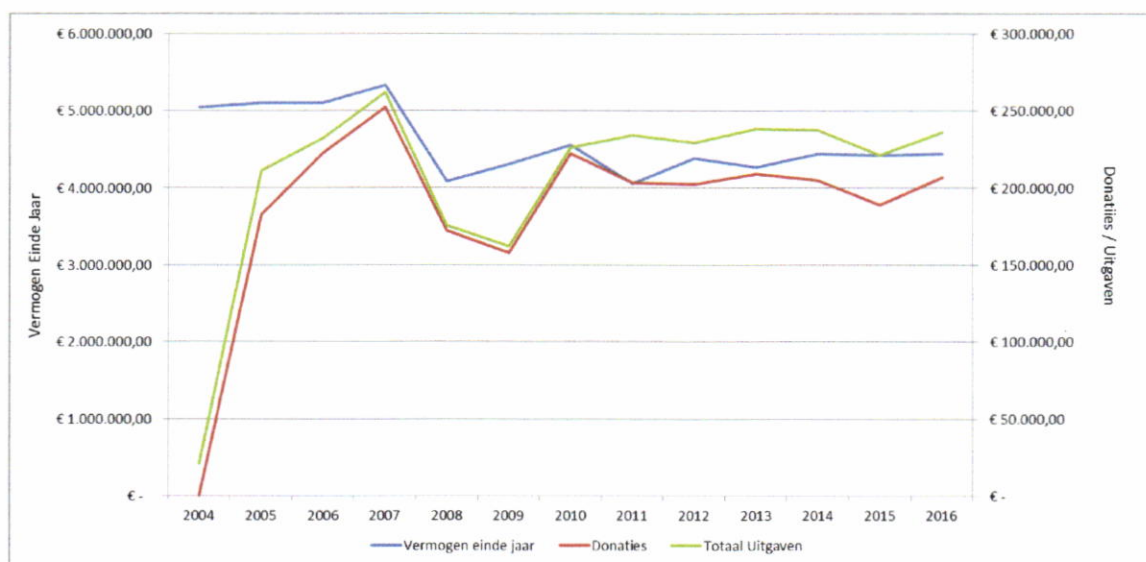
Bij het opzetten van het Asset Management Plan in 2004 werd een streefgetal gedefinieerd voor het beleggingsrendement van het vermogen van +7,9% op basis van een acceptabel neerwaarts risico, en rekening houdend met gemiddeld 3% inflatie om zo een waardevast uitkeringsbudget te kunnen handhaven.

Financiële markten ontwikkelden zich overwegend positief in 2016 maar, zoals in voorgaande jaren, werd het jaar gekenmerkt door periodes van hoge beweeglijkheid. In de categorie vastrentende waarden was het rendement +4,6%. Aandelen in de beleggingsportefeuille wonnen 9,1% aan waarde. Het netto rendement van de portefeuille over 2016 kwam daarmee uit op +6,6%.

De volgende tabel toont de samenstelling van het vermogen per ultimo 2016. De categorie "Overige Beleggingen" wordt in de rapportage aangeduid als Restvermogen omdat het hier gaat om beleggingen die niet door de vermogensbeheerder zijn geadviseerd en daarom niet in de rendementsrapportage wordt meegenomen.

	Belegd Vermogen	Feitelijke Allocatie %	Geplande Allocatie %
Liquiditeiten	€ 10.433	0,3%	0
Vastrentende Waarden	€ 1.762.537	45,5%	33 - 63%
Geldmarkt	€ 164.227	4,2%	0 - 20%
Aandelen	€ 1.935.459	50,0%	32 - 62%
Overige beleggingen	€ 569.773	12,8%	0
Totaal	€ 4.442.429	100%	

Uitgaven in 2016 bedroegen € 206.500 aan schenkingen, en administratieve kosten van €29.607 (incl. Vermogensbeheerloon en bank/transactie kosten). De totale uitgaven van €236.107 komen hiermee uit op 5,3% van het vermogen eind 2016. Het bestuur heeft het donatiebudget in 2016 nauwlettend in het oog gehouden om te voorkomen dat te veel op het vermogen zou worden ingeteerd gezien het soms ongunstige beleggingsklimaat. Niettemin is het uitgavniveau conform de statutaire doelstelling van 5% van het vermogen.

Het verloop van het vermogen (linker schaal), en van donaties en totale uitgaven (rechter schaal) is te zien op de grafiek hierboven. In 2004 is de stichting opgezet, maar zijn nog geen donaties gedaan. Het vermogen liep de eerste jaren sneller op dan het totaal aan donaties en andere uitgaven, maar na 2007 keerde deze trend om. De statuten stellen dat het totaal aan kosten (incl. donaties) minstens 5% van het vermogen dient te zijn, maar ten tijde van de financiële crisis zou dit betekenen dat de stichting had moeten interen op het vermogen. Om dit te vermijden werden in 2008 en 2009 het donatiebudget verlaagd ; gezien de redelijk stabiele vermogenssituatie besloot het bestuur begin 2016 het budget weer op ongeveer €200.000 te stellen (gelijk aan 2015). De historische totale uitgaven als percentage van het vermogen waren als volgt :

- 2005 4.43%
- 2006 4.84%
- 2007 5.20%
- 2008 4.67%
- 2009 4.10%
- 2010 5.12%
- 2011 5.07%
- 2012 5.23%
- 2013 5,58%
- 2014 5,30%
- 2015 5.00%
- 2016 5.31%

4. FINANCIEEL EN ADMINISTRATIEF VERSLAG

Gedurende 2016 vonden er geen bestuurswijzigingen plaats. Hiermee bestaat het bestuur uit:

• Willem Timmermans	Voorzitter
• Marcus Slingenberg	Penningmeester
• Saskia Blonk	Secretaris
• Mieke Timmermans-Prinssen	Lid
• Silje Timmermans-Fundingsrud	Lid
• Jeroen Timmermans	Lid

Het bestuur kwam gedurende 2016 in vergadering bijeen op 16 januari, 10 juni en 16 september.

De jaarrekening 2016 is wederom opgemaakt door accountant C.J.N.Manders AA en deze jaarrekening is op aanvraag beschikbaar. De resultaten zijn hier in het kort weergegeven.

Verkorte Balans

ACTIVA	2016	2015
VasteActiva		
FinancieleVasteActiva	€3.899.463	€3.986.391
VlottendeActiva		
Vorderingen	€1.250	€1.033
LiquideMiddelen	€78.503	€14.295
TotaalActiva	€3.979.216	€4.001.719
PASSIVA		
Stichtingsvermogen	€3.879.484	€4.001.719
KortlopendeSchulden	€99.732	€9.816
TotaalPassiva	€3.979.216	€4.001.719

4.2 Verkorte Staat van Baten en Lasten

	2016	2015
ALGEMENE KOSTEN	€-29.607	€-32.328
OPBRENGSTEN		
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activabehoren en van effecten	€75.927	€22.675
Rentebaten en soortgelijkeopbrengsten	€33	€63
Waardeveranderingen van Vorderingen die tot de vasteActiva behoren en van effecten	€137.728	€474.236
Financielebaten en lasten	€213.688	€496.974
EXPLOITATIERESULTAAT	€184.081	€464.646

5.0 GESTEUNDE DOELEN

5.1 Algemeen

Het bestuur heeft gedurende 2016 een aantal projecten uitgekozen die naar haar mening financiële steun verdienen. Daarbij was in eerste instantie het streven invulling te geven aan de overeengekomen categorieën genoemd onder 2., terwijl projecten werden gekozen die een duidelijke definitie hadden, waarvan de voortgang of mate van succes meetbaar zou zijn, en waar een duidelijke rapportage van kon worden verwacht.

Sinds de introductie van de stichting website in 2014 is het aantal aanvragen flink gestegen in vergelijking met de vroege jaren van de stichting. Het bestuur vindt dit een goede ontwikkeling in het algemeen, maar het betekent ook dat het bestuur soms voor moeilijke keuzes staat. Het grootste deel van de aanvragen vallen binnen categorieën 2 en 3. Het bestuur probeert bij het toekennen van donaties een balans te bereiken tussen nieuwe doelen en bekende doelen uit eerdere jaren.

De tabel onder geeft een overzicht van de in 2016 gesteunde doelen. Verdere informatie over deze doelen is te vinden in de hoofdstukken hierna. In de loop van 2016 zijn ook projecten opgevolgd die in eerdere jaren een donatie hebben ontvangen.

Gesteunde Doelen 2016

Doel	Projectnaam	Donatie Bedrag
Stichting Kinderboerderij Voorschoten	Nieuwe Brug	€ 10.000,00
Zorg boerderij Oliehoek	Nieuwe schuur	€ 10.000,00
Zeldzame Ziekten Fonds	Wetenschappelijk onderzoek naar Cystic Fibrosis	€ 15.000,00
Artsen Zonder Grenzen	Behandling van MDR TB	€ 10.000,00
Stichting Trustfonds Hippische Alliantie Rotterdam	Vakantie programma "Werken als een paard"	€ 10.000,00
Stichting Transport 4 Transport	Fietsambulance	€ 1.000,00
Nationaal Ouderen Fonds	Kerstviering voor ouderen	€ 5.000,00
Nationaal Ouderen Fonds	Zomeractiviteiten voor enzame ouderen	€ 5.000,00

Doel	Projectnaam	Donatie Bedrag
Stichting Amsterdam City Swim	Onderzoek naar ALS	€ 5.000,00
Stichting Gehandicaptenzorg Limburg	Belevenistuin	€ 5.000,00
Stichting Sumbing Bibir	Schismissie	€ 5.000,00
Lion Heart	Malariabehandeling voor kinderen in het LHMC	€ 9.000,00
Casa Hogar – Mexico	Educatiebudget	€ 5.000,00
Stichting Homeplan	Bouw van huizen in Nicaragua	€ 5.000,00
Stichting Hulp aan Romania	Project Cămp de joc	€ 1.500,00
Stichting Pani	Ambachtschool Bangladesh - minivan	€ 10.000,00
Stichting Worae Care	Renovatie en reparatie kindergarden en basisschool, Ghana	€ 5.000,00
Het Vergeten Kind	Cadeaudoos voor kinderen in opvanghuizen	€ 5.000,00
Museum Beelden aan Zee	Project plan Picasso	€ 10.000,00
Kunsthof Rotterdam	Project 'All you can art'	€ 10.000,00
AMREF	Alternative rights of passage	€ 25.000,00
Friendship International Bangladesh	Sponsoring school Bangladesh	€ 20.000,00
Stichting No Kidding	Project "Home 2"	€ 5.000,00

Doel	Projectnaam	Donatie Bedrag
Stichting Dusabikane	Bouwen van hangar werkplaats	€ 5.000,00
Stichting Villa Pinedo	Buddy Project	€ 10.000,00

5.1 Zorg voor het Milieu

In 2016 werden twee nieuwe project gekozen:

5.1.1 Stichting Kinderboerderij Voorschoten - Brug

De Kinderboerderij in Voorschoten is in 2014 volledig opgeknapt met als doel om kinderen en mindervaliden uit Voorschoten en omgeving een plaats te geven om te leren en om te werken. Stichting Retourschip heeft in 2014 een donatie gedaan voor zonnepanelen om het hoofdgebouw van de boerderij duurzamer en milieuvriendelijker te maken.

In 2016 heeft Stichting Retourschip een donatie van €10.000 gemaakt om een nieuwe brug mogelijk te maken op het terrein van de kinderboerderij. Deze brug verbindt de herten wei met de kinderboerderij

Foto: Nieuwe brug in aanbouw – Kinderboerderij Voorschoten

5.1.2 Zorgboerderij Oliehoek

Het echtpaar Oliehoek exploiteert sinds jaren een boerderij in Wassenaar waar ook geestelijk gehandicapten tewerk worden gesteld. Eerder doneerde onze stichting voor de bouw van een nieuwe schuur. Dit jaar heeft Stichting Retourschip €10.000 gedoneerd om de bestrating op het terrein te vervangen en te verbeteren.

Foto: Aanleg vloeren en bestrating - Zorgboerderij Oliehoek

5.2 Gezondheid en Medische Wetenschap

In 2016 werden 10 projecten gekozen van 9 verschillende doelen.

5.2.1 Zeldzame Ziekten Fonds- Onderzoek naar Cystic Fibrosis

In 2008 gaf Stichting Retourschip de eerste financiële bijdrage aan Stichting Zeldzame Ziekten Fonds (ZZF) voor onderzoek naar preventie en behandeling van zeldzame ziekten, d.w.z. ziekten die bij minder dan 1 op de 2000 mensen voorkomen, die grotendeels erfelijk bepaald zijn, en daarom in de helft van de gevallen bij kinderen worden geconstateerd. Vaak zijn dit chronische aandoeningen die invaliderend en zelfs dodelijk kunnen zijn.

In 2015 had onze stichting besloten om het project "Onderzoek naar Cystic Fibrosis" te steunen met een bedrag van €25.000 als €10.000 in 2015 en €15.000 in 2016.

Cystic Fibrosis is een dodelijke zeldzame ziekte die de longen van kinderen treft. Normaliter zorgen de deurtjes in onze cellen ervoor dat water en zout gemakkelijk de cellen in en uit kunnen stromen. Bij kinderen met Cystic Fibrosis is het slijm in deze cellen uitzonderlijk taai geworden zodat de deurtjes moeilijk meer opengaan. Schadelijke stoffen en bacteriën stapelen zich op, zodat de longen en andere organen beschadigd raken. Echter, beschadiging is niet het enige gevolg, want de longen raken ook gevoeliger voor infecties. Cystic Fibrosis is dodelijk omdat de longen uiteindelijk niet meer kunnen functioneren en kinderen in hun eigen slijm slijken. Hoewel niet alle vormen van Cystic Fibrosis even zwaar zijn, is de ziekte voor alle patiënten dodelijk. Cystic Fibrosis is een aangeboren ziekte.

Medicijnen kunnen de oorzaak van de ziekte aanpakken, waardoor de deurtjes in cellen ook weer goed opengaan. Echter, er is een combinatie van medicijnen nodig om alle soorten van Cystic Fibrosis te kunnen

aanpakken. Professor Braakman van het instituut voor Biochemie in Utrecht wil, met steun van ZZF, deze combinaties van medicijnen ontwikkelen.

5.2.2 *Artsen Zonder Grenzen*

Artsen zonder Grenzen (AZG) geeft noodhulp aan slachtoffers van oorlogen, rampen en epidemieën, ongeacht hun afkomst, religie of politieke overtuiging. Zo behandelen zij wereldwijd mensen met tbc en MDR-TB, een resistente vorm van tbc waartegen standaardmedicijnen niet effectief zijn. Op zich is tbc goed te genezen: een medicijnenkuur van zes maanden kan genoeg zijn. Toch bezwijken er elk jaar wereldwijd meer dan één miljoen mensen aan tbc. Vier op elke honderd mensen die tbc krijgen, hebben MDRTB, dat moeilijker te behandelen is én dodelijker is.

Het project waar aan Stichting Retourschip €10.000 heeft gedoneerd wordt uitgevoerd in Manipur. Manipur is een deelstaat in India dat de hoogste infectiecijfers telt waar het gaat om de combinatie van hiv/aids en tuberculose (tbc). Ziektes als aids en tuberculose (en de multiresistente variant MDR-TB) eisen hier vele mensenlevens. AZG heeft klinieken geopend in de plaatsen Churachandpur, Chakpikarong en Moreh waar ruim 1.500 patiënten van medicijnen worden voorzien.

5.2.3 *Stichting Trustfonds Hippische Alliantie Rotterdam*

Met hun vakantieprogramma "Werken als een Paard" probeert deze organisatie jeugd uit Rotterdam te inspireren door ze een introductie te geven aan de paardensport. Het programma geeft schoolkinderen die in de schoolvakanties (financieel) niet in staat zijn om op vakantie te gaan, de gelegenheid mee te doen aan een leuke en educatieve activiteit tijdens de zomervakanties.

Stichting Retourschip besloot een 'pilot' programma tijdens de lente vakantie van 2013 te steunen en in 2014 en 2015 zijn weer donaties gemaakt om dit vakantieprogramma verder te ontwikkelen. Het programma is in 2016 uitgebreid met activiteiten voor kinderen uit het speciaal onderwijs en kinderen met autisme.

Stichting Retourschip besloot om in 2016 weer €10.000 te doneren.

Foto: Vakantieprogramma 'Werken als een paard' (bron: Stichting Trustfonds Hippische Allianse)

5.2.4 Stichting Transport 4 Transport

De stichting transport4transport is sinds 2008 actief op het gebied van kleinschalige logistieke projecten in Afrika, met de focus op Malawi. Een van de succesvolste projecten is het verstrekken van fietsambulances aan dorpen op het platteland.

Stichting Retourschip heeft in 2014 met een bedrag van €1.000,00 twee fietsambulances gefinancierd. In 2016 is nogmaals €1.000,00 gedoneerd.

Foto: Fietsambulance (bron: Transport4Transport)

5.2.5 Nationaal Ouderen Fonds

In 2016 heeft Stichting Retourschip weer twee donaties gemaakt aan het Nationale Ouderenfonds (NOF): een bedrag van € 5000 ten goede van stranduitjes voor eenzame ouderen en een bedrag van € 5000 voor een Kerstviering voor ouderen.

Tijdens de zomerperiode wil het Nationaal Ouderenfonds een voorbeeldfunctie vervullen door activiteiten te (laten) organiseren aan het strand, die ouderen uit hun isolement halen. Eenzame ouderen worden via lokale welzijnsorganisaties en/of verzorgingshuizen uitgenodigd om naar het strand te gaan. Via de BooschappenPlusBussen, touroperators, busjes van welzijnsorganisaties of met particulier vervoer door vrijwilligers worden de mensen naar een strandlocatie gebracht. De uitstapjes zijn specifiek georganiseerd voor kwetsbare ouderen: in overleg met verschillende strandtenteigenaren heeft het Ouderenfonds gezorgd dat de locaties zo nodig werden aangepast, rolstoeltoegankelijk werden gemaakt of volledig ter beschikking werden gesteld aan het Nationaal Ouderenfonds. Strandrolstoelen en –rollators hebben het strand toegankelijk gemaakt voor ouderen die slecht(er) ter been zijn en tijdens de uitstapjes zijn ouderen bijgestaan door vele vrijwilligers.

Foto: stranduitje (bron: NOF)

Voor veel mensen is het vanzelfsprekend om de kerstdagen door te brengen met familie en vrienden. Voor ouderen is dit lang niet altijd zo. Tijdens de feestdagen is het gevoel van eenzaamheid extra confronterend. Door afnemende mobiliteit en een kleiner wordend sociaal netwerk hebben zij een steeds groter risico om de kerstdagen (en de dagen erna) alleen door te brengen. Door kerstdiners voor ouderen te organiseren, bevordert NOF het maken van nieuwe sociale contacten.

5.2.6 Stichting Amsterdam City Swim

Motor Neuron Disease (MND) is de verzamelnaam voor spierziekten die de zenuwcellen aantasten. Deze zenuwcellen sturen de spieren aan, maar sterven langzamerhand af. Amyotrofische Laterale Sclerose (ALS), Progressieve Spinale Musculaire Atrofie (PSMA) en Primaire Laterale Sclerose (PLS) zijn spierziekten die onder MND vallen. Hoewel MND de verzamelnaam voor deze ziektebeelden is, wordt ALS het meeste gebruikt in de volksmond.

ALS is een dodelijke zenuw- spierziekte en komt in Nederland bij 1500 personen voor. Jaarlijks komen er helaas 500 patiënten bij en overlijden er 500 personen aan de gevolgen van deze ziekte. De oorzaak van ALS is onbekend en een geneesmiddel is niet voorhanden. Hoop op een toekomst – met een gemiddelde levensverwachting van 3 tot 5 jaar na diagnose – is er voor deze 1500 patiënten nog niet. Stichting ALS Nederland werft fondsen voor onderzoek naar de oorzaak van ALS en heeft een duidelijke focus op de kwaliteit van leven en zorg van de ALS-patiënt. Er is immers nog veel wetenschappelijk onderzoek nodig om een oorzaak en vervolgens een behandeling te kunnen vinden voor deze genadeloze ziekte.

De Amsterdam City Swim wordt jaarlijks georganiseerd om geld in te zamelen voor wetenschappelijk onderzoek naar de oorzaak van ALS. Jeroen en Silje Timmermans, bestuursleden van Stichting Retourschip, en hun dochter Rikke hebben mee gezwommen en zijn gesponsord door de Stichting met een bedrag van €5000.

Foto: Amsterdam City Swim (bron: www.amsterdamcityswim.nl)

5.2.7 Stichting Gehandicaptenzorg Limburg

Stichting Gehandicaptenzorg Limburg (SGL) wilde op haar locatie WBC Schaesberg in Landgraaf een belevingstuin realiseren voor haar cliënten met een meervoudige en visuele beperking. Dit in de meeste gevallen ook gecombineerd met (een vorm van) niet aangeboren hersenletsel. Een belevingstuin die inspelt op de zintuigen van de cliënten, overal toegankelijk is en waarmee ook de contacten met de buurt/wijk kunnen worden gelegd.

Stichting Retourschip heeft een bedrag van € 5.000,00 gedoneerd en de belevingstuin is eind 2016 geopend.

Foto: Opening Belevingstuin (bron: SGL)

5.2.8 Stichting Sumbing Bibir

Stichting Sumbing Bibir werd in 1993 opgericht om kinderen en volwassenen met aangeboren afwijkingen in het gezicht (spleetdefecten) te helpen. Een vrijwilligersteam van Belgische en Nederlandse specialisten reist regelmatig naar Indonesië, om daar binnen enkele weken honderden kinderen met schisis te opereren.

In de Indonesische archipel worden relatief veel kinderen met gespleten lip of open gehemelte geboren. Door gezondheidsrisico's zoals infecties halen veel Indonesische kinderen met schisis hun tiende levensjaar niet. Bovendien worden ze door hun zichtbare 'anders zijn' vaak slecht geaccepteerd in hun sociale omgeving. En dat terwijl schisis met een operatie prima te verhelpen is. Helaas hebben de families van veel Indonesische kinderen daar het geld niet voor. Naast patiënten behandeling (operaties en nazorg) maakt de Stichting zich ook sterk voor kennisoverdracht en wetenschappelijk onderzoek.

Stichting Retourschip heeft een bedrag van € 5.000,00 gedoneerd ten behoeve van de Lombokmissie 2016. Tijdens het werk op Lombok, wat in oktober 2016 is afgerond, heeft het team van Sumbing Bibir 39 operaties gedaan bij 35 kinderen.

Foto: Team van Stichting Sumbing Bibir Lombok missie met patiënt (bron: Sumbing Bibir)

5.2.9 *Lionheart*

De Lion Heart Foundation werkt in Sierra Leone aan de ontwikkeling van duurzame gezondheidszorg en kennisoverdracht, met als doel de lokale bevolking te helpen een eigen toekomst op te bouwen. Zelfredzaamheid in plaats van hulp- afhankelijkheid staat bij deze stichting voorop.

Sierra Leone staat in de top vijf van landen waar malaria het meest voorkomt. De ziekte is er de voornaamste doodsoorzaak voor kinderen jonger dan vijf jaar. De symptomen van malaria zijn hoge koorts, duizeligheid, hoofdpijn, spierpijn en vermoeidheid. Vaak hebben de kinderen naast malaria ook nog longontsteking of bloedarmoede (veroorzaakt door de malaria).

Stichting Retourschip heeft een bedrag van € 9.000,00 gedoneerd ten behoeve van malaria behandelingen aan het Lion Heart Medical Center in Yele.

5.3 Bestrijding van Honger en Armoede

In 2016 werden 6 projecten gekozen.

5.3.1 *Kindertehuis CasaHogar*

CasaHogar is een kindertehuis in Cuernavaca, Mexico, waar zo'n 30-50 kinderen worden verzorgd die of geen ouders meer hebben, of voor wie de ouders niet langer kunnen zorgen, meestal door armoede. De kinderen, in leeftijden tussen 2 en 19 jaar, worden gehuisvest, gevoed en krijgen scholing. Het echtpaar

Anneke en Aad de Monchy die in Mexico wonen hebben zich het lot van deze kinderen aangetrokken, en Anneke geeft teken en handarbeidles aan de kinderen, terwijl Aad zich ontfermt over onderhoud van de behuizing. Om vooral de oudere kinderen een betere kans te geven in de maatschappij is besloten ze Engelse les te geven waarvoor twee leraren zijn aangetrokken. De Stichting steunt Casa Hogar al meerdere jaren.

Naar vermeld maken de kinderen goede vooruitgang dank zij de inspanning van de leraren waardoor niet alleen hun kennis van de Engelse taal verbetert, maar ook anderszins de schoolresultaten verbeteren. Dit is het gevolg van goede begeleiding bij het huiswerk, en een "remedial teaching" programma. In 2016 werd nogmaals een subsidie van €5,000 gegeven bestemd voor het educatiebudget.

Foto: Creative Art Class at Casa Hogar (bron: Casa Hogar)

5.3.2 Stichting Homeplan

Stichting Homeplan is een ontwikkelingsorganisatie die zorgt voor huisvesting voor de allerarmsten en meest kwetsbare doelgroepen in ontwikkelingslanden. Stichting HomePlan gelooft in een aanpak waarbij HomePlan de huisvesting verzorgt in een totaalprogramma van educatie, medische verzorging en trainingen. Stichting Retourschip heeft €5.000 gedoneerd aan Homeplan om huizen te bouwen in Nicaragua.

De bijdrage van onze stichting is onderdeel geweest van een groter budget om 40 huizen te bouwen in the wijk Roger Deshon in León. Deze woningen van fiber-cement zijn 6 x 3 meter groot en worden op palen gebouwd, zodat het huis vrij van de grond staat. De woningen worden voorzien van een golfplaten dak en hebben twee openstaande ramen en één deur. Een lokale partner TECHO zorgt na de bouw van de woningen voor verdere begeleiding van de families. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de kinderen van deze families, door hun betere leefomstandigheden, beter presteren op school en de families meer zelfstandig worden.

Foto: Nieuw huis in Roger Deshon (bron: Homeplan)

5.3.3 Stichting Hulp aan Romania

De Stichting Hulp aan Romania (SHAR) is een humanitaire organisatie die sinds 1990 werk doet in de gemeente Saliste en omliggende dorpen in het midden van Romania. In 2016 benaderden SHAR onze stichting met een aanvraag om steun voor het realiseren van het project "Camp de joc". Dit is een sport- / speelveld bij de Lucas School in Saliste.

Stichting Retourschip heeft €1.500 gedoneerd aan project "Camp de Joc" om de sportbenodigdheden aan te schaffen.

Foto: Project Camp de Joc (bron: SHAR)

5.3.4 Stichting Pani

Deze stichting heeft als doel om de inwoners van de provincie Rangpur in Bangladesh langdurig uit armoede te helpen. Zelfredzaamheid is daarbij het hoogste doel. Een specifiek project is de oprichting van een ambachtsschool in het dorp Rajarhat om kansarmen een technisch vak te leren waarmee ze in hun onderhoud kunnen voorzien. Hun kinderen krijgen basisonderwijs. In 2013 heeft Stichting Retourschip een donatie van €10.000 gemaakt ter behoeve van de bouwkosten van de ambachtsschool. Dit geld is gebruikt voor de bouw van vier klaslokalen en de afwerking van het gebouw. In oktober 2014 is de ambachtsschool geopend. Inmiddels zijn de opleidingen tot bamboefietsenbouwers en naaisters gestart. Voor de kinderen van de werknemers en cursisten wordt vanaf 1 januari 2015 onderwijs aangeboden. De doelstelling van Stichting Pani is dat de Ambachtsschool volledig self-supporting wordt in 2018/2019.

In 2015 heeft Stichting Retourschip een bijdrage gemaakt van €5.000 aan de begroting voor scholing van kinderen van de werkers en cursisten van de Ambachtsschool in Rajarhat. In 2016 heeft onze stichting een donatie van €10.000 gemaakt ten behoeve van de aanschaf van een minivan. Deze minivan zal worden gebruikt o.a. voor het vervoeren van de schoolkinderen, het ophalen van materialen en het brengen van producten naar de lokale markt.

Foto: Nieuwe Minivan (bron: Stichting PANI)

5.3.5 *Stichting Worae Care*

Stichting Worae Care is opgericht naar aanleiding van een initiatief van Peter Worae en enkele medewerkers van VU medisch centrum te Amsterdam. Het aanvankelijke doel van Worae Care is het transport van goederen die door VUMC zijn gedoneerd t.b.v. scholen en ziekenhuizen in Ghana.

In het dorp Akuma (gelegen bij de stad Nkoranza in de provincie Borong Ahafo in Ghana) is een Christelijke lagere school en een Kindergarten. Op de school zitten 270 kinderen en op Kindergarten zitten 60 kinderen. In totaal werken er 18 mensen (docenten, begeleiders en schoolstaf) en 20 vrijwilligers (vaak zijn dit de ouders). Op de basisschool leert men lezen, schrijven, geschiedenis, zingen, cultuur, sporten. Het zijn de enige kindergarten en basisschool in de omgeving. De scholen voldoen echter niet aan de tegenwoordige eisen die aan schoolgebouwen worden gesteld (toiletten, watervoorziening en keuken). De scholen zijn niet waterdicht omdat het dak op diverse plaatsen lekt en de fundering en sluitwerk vertonen diverse mankementen. Ook is er een tekort aan schoolmaterialen en schoolmeubels. Zo zijn er bijvoorbeeld geen echte schoolborden. Bij slecht weer blijven de kinderen thuis.

Stichting Worae Care wil bijdragen aan de gezondheid van de kinderen door de school en de Kindergarten te voorzien van schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen en door de aanleg van een keukengedeelte waar tussen de middag door de ouders gezonde voeding kan worden bereid.

Stichting Retourschip heeft in 2015 een donatie van €5.000 gemaakt aan dit project. In 2016 is nogmaals €5.000 gedoneerd t.b.v. de bouw van de school.

Foto: Nieuw schoolgebouw Akuma (bron: Stichting WoraeCare)

5.3.6 *Het Vergeten Kind*

Het Vergeten Kind is een organisatie dat zich inzet voor de ruim 50.000 kinderen in Nederland die niet meer thuis wonen. Vergeten kinderen die mishandeld, misbruikt, verwaarloosd, verstoten en gevlucht zijn en opgroeien op een plek met minimale speelmogelijkheden en traumabegeleiding. Het Vergeten Kind vindt dat deze kinderen dezelfde kansen verdienen als een kind dat thuis opgroeit en daarom zetten zij zich breed in om het welzijn van deze kinderen te verbeteren.

Van Lanschot Bankiers, werkgever van ons bestuurslid Marcus Slingenberg, heeft met Kerst 2016 ervoor gekozen om zich als bedrijf in te zetten voor Het Vergeten Kind. Onze Stichting heeft een bedrag van €10.000 gedoneerd aan de actie van Van Lanschot om cadeaupakketten te maken voor kinderen die in opvanghuizen zitten in Den Haag.

5.4 **Kultuur, Kunsten en archeologie**

5.4.1 *Museum Beelden aan Zee*

Onze stichting heeft in verleden jaren meerdere tentoonstellingen gesponsord bij museum Beelden aan Zee. Ook in 2016 heeft Stichting Retourschip het museum gesteund. Dit keer is gekozen voor tentoonstellingsproject "Picasso aan Zee. Keramiek en sculptuur 1945 – 1960".

Picasso is ontegenzeggelijk de beroemdste en meest charismatische kunstenaar van de 20e eeuw. Toch is zijn driedimensionale werk – keramiek en sculptuur - tot voor kort betrekkelijk weinig in de aandacht geweest. Met de door het MoMA in 2015 georganiseerde tentoonstelling Picasso Sculpture lijkt het tijdefinitief gekeerd. Meer dan 800.000 bezoekers bezochten deze tentoonstelling. Museum Beelden aan Zee

zag kans om in 2016 op deze belangstelling in te spelen dankzij een nauwe samenwerking met het Musée Picasso in Antibes. Nooit eerder was in een Nederlands museum zo grootscheeps aandacht besteed aan het keramische oeuvre van Picasso, noch aan de relatie die het heeft met zijn beeldhouwkunst.

Foto: Pablo Picasso, She-Goat, Vallauris, 1950

Er is een bedrag van €10.000 gedoneerd aan Museum Beelden aan Zee voor dit tentoonstellingsproject.

5.4.2 *Kunsthal Rotterdam*

In 2011 steunde de Stichting de KunstHal in Rotterdam voor het eerst en sinds dien zijn verschillende projecten gesteund, vooral gericht op unieke tentoonstellingen en 'Labs' waar jongeren meer kunnen leren. In 2016 heeft Stichting Retourschip een donatie gemaakt ten behoeve van het kunstproject 'All You Can Art'. Dankzij deze bijdrage heeft de KunstHal het bijzondere Instituto Buena Bista (IBB) naar Nederland kunnen uitnodigen. Het IBB is een (voor)opleidingsinstituut en centrum voor hedendaagse kunst op Curaçao.

De Kunsthal Rotterdam vierde op een bijzondere wijze het 10-jarig bestaan van IBB met een speciale 'Summer School' voor aspirant-kunstenaars (14-24 jaar) én een tentoonstelling. Deze tentoonstelling presenteerde werk (bestaand en nieuw) van David Bade en Tirzo Martha, de 'founding fathers' van IBB, en van andere internationale kunstenaars uit de collectie van IBB. In de 'Summer School' kregen 32 talentvolle jongeren twee maanden lang onderwijs en begeleiding door kunstenaars volgens het aloude leermodel van meester-gezel. Het publiek kon alle activiteiten in de ateliers volgen en zelf ook deelnemen aan bepaalde onderdelen.

De tentoonstelling en Summerschool van 'All you can Art' is door een groot publiek met plezier bezocht en zal waarschijnlijk een vervolg krijgen in 2017.

Stichting Retourschip heeft €10,000 gedoneerd aan Kunsthal Rotterdam in 2016.

Foto: Studenten IBB (bron: Kunsthal Rotterdam)

5.5 Bescherming van Mensen en Burgerrechten

5.5.1 AMREF

AMREF richt zich op het verbeteren van gezondheid voor kwetsbare groepen in Afrika. AMREF is in 1957 begonnen als de Flying Doctors: met medische vluchten naar de meest afgelegen gebieden van Afrika. Inmiddels is AMREF uitgegroeid tot de belangrijkste Afrikaanse gezondheidsorganisatie, met een omvangrijk netwerk op dat continent en in het westen. In Afrika leidt AMREF artsen en verpleegkundigen op, trainen ze gezondheidsvrijwilligers, richten medische posten in, werken samen met overheden en andere gezondheidsorganisaties en zorgen voor voorlichting: alles voor structurele verbetering van de gezondheidszorg. De relatie tussen AMREF en Stichting Retourschip dateert al vanaf 2005.

In 2016 heeft onze Stichting gekozen om het AMREF project "Alternative Rights of Passage, een alternatief voor meisjesbesnijdenis in Tanzania en Kenia" te steunen.

De overgang van meisje naar vrouw voltrekt zich in nomadische groepen in Oost-Afrika volgens een eeuwenoud, vier dagen durend ritueel. Zo worden de meisjes bijvoorbeeld prachtig aangekleed en door de stamoudsten gezegend met melk en water. En na afloop lopen de meisjes door een ereboog: daarmee heet de gemeenschap hen welkom als vrouwen. Er is echter één onderdeel dat bepaald minder mooi, zelfs erg gevaarlijk is: de meisjesbesnijdenis. De besnijdenis veroorzaakt veel pijn. Daarnaast heeft het gebruik ernstige medische consequenties. Zo is de kans op het ontstaan van infecties groot, treden er bloedingen op

en krijgen de meisjes moeilijkheden met plassen. Ook op de lange termijn zijn er risico's zoals onvruchtbaarheid, infecties aan de urinewegen, cystes, en extreem zware en pijnlijke bevallingen, soms met dodelijke afloop. Ook vervelend: besnijdenis beperkt het seksuele genot van vrouwen en daarmee ook hun recht op veilige en gezonde seks. Overal ter wereld wordt meisjes- en vrouwenbesnijdenis beschouwd als een ontoelaatbare schending van de rechten van de vrouw.

Samen met de Masai heeft Amref Flying Doctors een alternatief voor het overgangsrитуeel van meisje naar vrouw gevonden en de afgelopen vierjaar in praktijk gebracht. Hierin zijn de meeste onderdelen onveranderd gebleven dan wel gemoderniseerd of uitgebreid, maar is de pijnlijke en ongezonde meisjesbesnijdenis afgeschaft.

De Masai hebben zelf het alternatief voor de traditionele besnijdenis bedacht. Namelijk een ceremonie met als belangrijk onderdeel de training 'vrouw worden'. De meisjes krijgen drie dagen lang workshops over seksuele voorlichting, zelfbewustzijn en mensenrechten. Daarnaast wordt veel aandacht besteed aan naar school gaan en het afmaken van een opleiding. De alternatieve ceremonie bestrijdt dus niet alleen de besnijdenis maar ook de schooluitval en het op veel te jonge leeftijd trouwen van meisjes.

Een donatie van €75.000 is toegezegd verdeeld over 2016, 2017 en 2018.

Foto: Masai meisjes (bron: AMREF)

5.5.2 *Friendship International Bangladesh*

Deze organisatie is in 1998 opgericht door Runa Khan, een hoogopgeleide vrouw uit Bangladesh die besloot haar talenten aan te wenden ten bate van haar landgenoten in nood. De organisatie richt zich op:

- gezondheidszorg en voedselvoorziening (er zijn twee Lifebuoy hospitaalschepen in bedrijf die regelmatig medische zorg leveren op moeilijk bereikbare plaatsen)

- scholing en "GoodGovernance" (bouw van lagere scholen waar openbare scholen niet bestaan of niet bereikbaar zijn; training van onderwijzend personeel)
- duurzame ontwikkelingshulp (weven, verven en drukken van stoffen)
- rampenhulp en infrastructurele ontwikkeling
- cultuurbehoud

Deze hulp is vooral toegespitst op de afgelegen en moeilijk bereikbare eilanden en zandbanken in de Bramaputra rivier (de "Chars"), en ook de deltagebieden in het zuiden van het land. Deze streken hebben gemeen dat ze blootstaan aan overstromingen en riviererosie. Dit bevolkingsdeel wordt nauwelijks geholpen door overheid en NGO's. Na een aanvraag daartoe besloot het bestuur in 2010 een donatie te doen voor de bouw van scholen en om opleiding van leerkrachten te verwezenlijken. Deze donatie is gebruikt voor de bouw en ingebruikstelling van een school op CharKhamarHolokhana, een eiland in de Dhorolla rivier. Het effect van deze school op de gemeenschap is multidimensionaal. Het heeft de ouders hoop gegeven en de gemeenschap trots gemaakt. De school is een geprefabriceerd gebouw geplaatst op een verhoogde terp om zo beter bestand te zijn tegen de frequente overstromingen, en in gebruik genomen in 2011. In 2012 en 2013 zijn additionele donaties gemaakt ten behoeve van het opleiden en bijscholen van leerkrachten. Per eind 2015 waren er 4,650 kinderen die les kregen via Friendship in 175 klassen in 78 scholen.

In 2016 heeft Stichting Retourschip een donatie van €60.000 toegezegd verdeeld over 2016, 2017 en 2018. Deze donatie is bedoeld om de kosten van de oorspronkelijk gesteunde school te dekken.

5.5.3 *Stichting No Kidding*

Stichting NO KIDDING Stop Kindermishandeling! Is een publieksbeweging die burgers bewust wil maken van de ernst, omvang en gevolgen van kindermishandeling om daarmee te voorkomen dat kinderen in Nederland onnodig beschadigd worden. NO KIDDING zet ervaringsdeskundigen in om voorlichting en scholing te geven om daarmee het publiek bewust te maken on ervoor te zorgen dat mensen bij (vermeende) kindermishandeling in actie komen.

Stichting Retourschip heeft in 2014 en 2015 bedragen van €5.000 ter beschikking gesteld voor het opleidingstraject HOME: Helden Opleiding Met Ervaring. In dit opleidingstraject worden ervaringsdeskundigen en presentatoren voortdurend begeleid voor het geven van presentaties en buurtmeetings. Het deskundigheidsprogramma HOME 1 heeft geresulteerd in een hechte groep ambassadeurs. In totaal zijn er in 2 jaar 88 ambassadeurs opgeleid bij NO KIDDING, waaronder 25 opgeleide ervaringsdeskundigen op het podium en 16 presentatoren.

In 2016 heeft NO KIDDING onze stichting benaderd om het vervolgproject Home 2 te steunen. Er is nogmaals €5,000 gedoneerd om dit werk voort te kunnen zetten.

5.2.4 *Stichting Dusabikane*

Stichting Dusabike, wat 'solidariteit' betekent in de Burundeze taal, bestaat uit een groep actieve Burundezen die in Nederland wonen. Stichting Dusabikane werkt als intermediaire om fondsen te werven voor duurzame, kleinschalige projecten in Burundi.

In 2015 heeft Stichting Retourschip een donatie van € 5.000 gemaakt voor een project om beroepstraining te organiseren voor 20 jongeren, voornamelijk jongeren die tijdens de burgeroorlog zijn geboren en opgegroeid. Deze jongeren verkeren vaak in zeer moeilijke levensomstandigheden. Dit project was eind 2015 afgerond. Een groep van 20 jongeren uit vier dorpen hebben een vakopleiding gekregen als loodgieter, secretaresse, automonteur of elektricien. Om een volgende stap te kunnen doen is het noodzakelijk dat deze jongeren, en de toekomstige geslaagden, over een geschikte ruimte beschikken waar in zij hun producten kunnen maken, bewaren en verkopen. Daarnaast heeft Dusabikane behoefte aan een eigen lesruimte, zodat zij niet afhankelijk zijn van huur. Het is bedacht om een "hangar" (grote overdekte werkplaats) te bouwen.

Stichting Retourschip steunt de bouw van deze hangar werkplaats met €5,000.

Foto: Nieuwe Werkplaats (bron: website Dusabikane)

5.6.1 Stichting Villa Pinedo

Villa Pinedo houdt zich bezig met het ondersteunen via sociale media van kinderen van gescheiden ouders door hen met elkaar in contact te brengen en ervaringen te laten delen. Oprichtster Marsha Pinedo heeft een website opgezet met een online workshop waarop kinderen van gescheiden of scheidende ouders over hun problemen kunnen communiceren, en waar ouders bewust worden gemaakt van wat de scheiding voor hun kinderen betekent. Stichting Retourschip heeft meerdere malen gedoneerd om dit website en de gerelateerde communicatie programma's mogelijk te maken.

In 2016 heeft Stichting Retourschip €10.000 gedoneerd ten behoeve van het project 'Buddy Project'. Met dit project wil Villa Pinedo de kinderen van gescheiden ouders de mogelijkheid geven om hun ervaringen uit te wisselen met andere kinderen. Jongeren worden opgeleid tot 'Buddy' en gekoppeld aan anderen via website en app.

5.7 Discussie

De verdeling van donaties over de in het begin geïdentificeerde doelen in vergelijking met de planning was in 2016 als volgt:

	Bedrag	Feitelijk Percentage	Gepland Percentage
1. Zorg voor het Milieu	€ 20.000,00	10%	20%
2. Gezondheid and Medische Wetenschap	€ 70.000,00	34%	25%
3. Bestrijding van Honger en Armoede	€ 31.500,00	15%	25%
4. Cultuur, Kunsten en Archeologie	€ 20.000,00	10%	10%
5. Bescherming van Mensen en Burgerrechten	€ 65.000,00	31%	20%
6. Overige Doelen	€ 0	0%	0%
<i>Totaal</i>	<i>€ 206.500,00</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>

De afwijkingen hebben te maken met het feit dat er projecten gesteund worden die soms een looptijd hebben van meerdere jaren, zodat fijnregeling van de feitelijke uitgaven niet altijd mogelijk is. Er zijn verschillende projecten die meerdere categorieën bestrijken, met name onder 2) en 3), zodat distinctie niet altijd mogelijk of zelfs nuttig is. Niettemin voldoet dit patroon in grote lijnen aan het gestelde doel.

6. ADMINISTRATIEVE ZAKEN

6.1 ANBI Status

Begin 2013 bevestigde de Belastingdienst Oost-Brabant dat vanaf 1 januari 2012 Stichting Retourschip wordt aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling.

Het website van de stichting is te vinden op:

<http://www.transparante-anbi.nl/Product/Embed/1818>

7. PLANNEN VOOR 2017

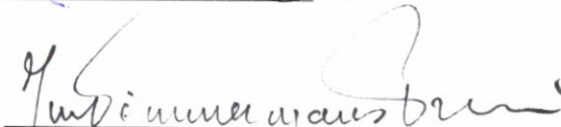
Het rendement van de beleggingsportefeuille blijft minder dan gewenst, dus voorzichtigheid blijft geboden in het donatiebeleid. Een letterlijke toepassing van de "5% - regel" zou nog steeds uitkomen op een schenkingsbudget van ruim € 200.000, maar om interen op het vermogen te voorkomen is het gewenst dit budget nauwgezet in de gaten te houden en waar nodig omlaag aan te passen totdat het rendement weer verder verbeterd is.

Het Bestuur van Stichting Retourschip

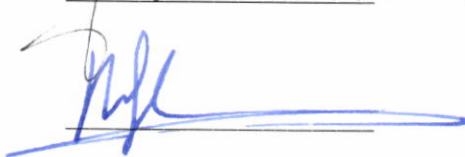
W.J. Timmermans

J.M Timmermans-Prinssen

M.R.J. Slingenberg

S. Blonk - Heslen

S. E. Timmermans - Fundingsrud

J. W. Timmermans

